

Termelés-orientált környezet-élettani vizsgálatok

Rafai Pál,

**nyugalmazott egyetemi tanár, az MTA Doktora
Szent István Egyetem, Állatorvos-tudományi Kar
Budapest**

(A közlemény Kovács Ferenc professzor úr 90. születésnapja tiszteletére megjelent könyvben került közlésre. Alábbiakban közreadjuk a közleményben hivatkozott irodalmi források teljes listáját)

Irodalom

1. Anonymus: Commission Recommendation of 17 August 2006 on the presence of deoxynivalenol, zearalenone, ochratoxin A, T-2 and HT-2 and fumonisins in products intended for animal feeding (2006/576/EC). Off. J. EU., 2006. 8. 23
2. Felkai F. - Zájér J. - Rafai P.: Tartós véna katéter sertésen, Magy. Állatorv. Lapja, 1974. 29. 6. 414-418.
3. Kovács F. - Sallai J.-né - Rafai P.: A sertésszállások építésének és üzemeltetésének állategészségügyi szempontjai. III. Zárt hizlalóépületek mikroklímájának hatása a sertés termelésére és egészségére, Magy. Állatorv. Lapja, 1966. 21. 4. 163-168.
4. Kovács F. - Rafai P.: Újszerű indirekt anyagcsere-vizsgáló elrendezés ismertetése., Kísérletügyi Közlemények, Állattenyésztés, 1972. LXV/B. 1-3. 105-116.
5. Kovács F. - Rafai P.: Az újszülött és fiatal malacok anyagcseréjének vizsgálata, Magy. Állatorv. Lapja, 1973. 28. 4. 182-187.
6. Kovács F. - Rafai P. - Sallai J.-né: A fehér húsertés-malacok hőtartó képességének fejlődése a születés után, Magy. Állatorv. Lapja, 1973. 28. 8. 430-434.
7. Kovács F. - Rafai P.: A légmozgás hatása az újszülött és fiatal malacok szervezetére, Magy. Állatorv. Lapja, 1973. 28. 11. 613-617.
8. Kovács F. - Rafai P. - Pethes Gy.: A választott malacok különböző hőmérséklethez való alkalmazkodásának vizsgálata, Magy. Állatorv. Lapja, 1974. 29. 8. 531-538.
9. Kovács F. - Sinkovics Gy. - Rafai P.: Egyes környezeti tényezők hatása a malacok bélflórájára, Magy. Állatorv. Lapja, 1976. 31. 1. 8-12.
10. Kovács F. - Rafai P. - Fodor É.: A mesterséges környezethez való alkalmazkodás hatása a sertés mellékvesekéreg-működésére, Magy. Állatorv. Lapja, 1983. 38. 5. 259-265.
11. Mátrai T. - Rafai P. - Varga J.: Mikotoxin határértékek a takarmánykeverékekben. Az MTA Állatorvos-tudományi Bizottságának állásfoglalása. Állattenyésztés és Takarmányozás, 2003. 52. 393-396.
12. Mátrai T. - Rafai P. - Varga J.: Az MTA Állatorvos-tudományi Bizottsága állásfoglalása a takarmánykeverékekben előforduló mikotoxinok határértékeiről. Magy. Állatorv.-Lapja, 2003. 125. 506-508.
13. Rafai P.: Állathigiéniá a téli malac- és borjúnevelésben, Magyar Mezőgazdaság, 1965. 20. 48. 19-.
14. Rafai P. - Haraszti E.: 600 férőhelyes sertés hizószállások. Állathigiéniái értékelés a III.3.16. típusú épületekről, Magyar Mezőgazdaság, 1966. 21. 35. 18-19.
15. Rafai P. - Papp Z. - Széchy K.: Tenyész és újszülött hibrid-nyulak oxigénfogyasztásának vizsgálata, Baromfiipar, 1972. 19. 392-399.
16. Rafai P.: Állattartó telepek létesítésével kapcsolatos állathigiéniái követelmények, Iparszerű állattartás állategészségügyi követelményei, 1972. 63-64.

17. Rafai P.: Az állatok tartáshigiénájának néhány kérdése, Iparszerű állattartás állategészségügyi követelményei, 1972. 64-72.
18. Rafai P.: A mikroklíma hatása a szarvasmarha, sertés és juh termelésére és egészségére, Iparszerű állattartás állategészségügyi követelményei, 1972. 73-78.
19. Rafai P.: Technológiai rendszerek a nagyüzemi sertés- és szarvasmarhatartásban, Iparszerű állattartás állategészségügyi követelményei, 1972. 79-92.
20. Rafai P.: Szakosított sertéstelepek néhány állategészségügyi szempontja, Az Állategészségügyi Kutatóintézet V. vándorgyűlése, Herceghalom, 1972. 137-140.
21. Rafai P.: A magas léghőmérséklet hatása a hízósertések néhány élettani reakciójára, Magy. Állatorv. Lapja, 1975. 30. 9. 631-606.
22. Rafai P.: A magas léghőmérséklet hatása a hízósertések éheztetési anyagcseréjére, Magy. Állatorv. Lapja, 1976. 31. 1. 13-21.
23. Rafai P.: Effect of high air temperature on the fasting metabolism of fattening pigs, Acta Veterinaria Acad. Sci. Hung., 1976. 26. 1. 21-30.
24. Rafai P. - Papp Z.: A relatív légnedvesség hatása a hízósertések néhány élettani reakciójára, Állattenyésztés, 1976. 25. 4. 341-349.
25. Rafai P. - Papp Z.: The effect of moistening of the body surface on heat production and heat sensation in fattening pigs, Acta Veterinaria Acad. Sci. Hung., 1976. 26. 1. 95-104.
26. Rafai P. - Papp Z.: Influence of enthalpy and air humidity on heat equilibrium and heat production in fattening pigs, Acta Veterinaria Acad. Sci. Hung., 1976. 26. 2. 189-200.
27. Rafai P. A nyári sertéshizlalás környezet-élettani alapjai, Budapest, Magyar Tudományos Akadémia, 1977
28. Rafai P. - Papp Z.: Az entalpia és légnedvesség hatása a hízósertések hőegyensúlyára, Magy. Állatorv. Lapja, 1977. 32. 3. 151-158.
29. Rafai P. - Papp Z.: Verminderung der Wärmebelastung beim Mastschwein, Berl. Münch. Tierärztl. Wochr., 1978. 91. 6. 111-115.
30. Rafai P. - Papp Z.: A nyári meleg okozta termelési veszteségek mérséklésének lehetőségei a sertéshizlalásban. (I. Beszámoló egy 648 férőhelyes sertéshizlaló épület nyári mikroklíma-vizsgálatáról), Állattenyésztés, 1979. 28. 5. 421-430.
31. Rafai P. - Fodor É.: Studies on porcine adrenocortical function. I. Circadian variations in, and effect of ACTH treatment on, the peripheral plasma cortisol level, Acta Veterinaria Acad. Sci. Hung., 1980. 28. 4. 433-441.
32. Rafai P. - Fodor É.: Studies of porcine adrenocortical function. II. Effects of the ambient temperature and restricted feeding on the peripheral cortisol level, Acta Veterinaria Acad. Sci. Hung., 1980. 28. 4. 443-454.
33. Rafai P. - Tuboly S.: Effect of T-2 toxin on adrenocortical function and immune response in growing pigs. Zbl. Vet. Med. B., 1982. 29. 558-566.
34. Rafai P. - Fodor É. - Frenyó V. L. - Schultz E.: Effect of adrenocortical function and microclimate on immunoglobulin absorption in calves, Acta Veterinaria Acad. Sci. Hung., 1981. 29. 1. 53-63.
35. Rafai P. - Fodor É. - Frenyó V. L. - Schultz P.-né: A mellékvesekéreg működése és a mikroklíma hatása az immunoglobulinok felszívódására borjakban, Magy. Állatorv. Lapja, 1986. 41. 11. 665-670.
36. Rafai P. - Tuboly S. - Bíró H.: Effect of environmental factors on humoral and cell mediated immune parameters of growing pigs. Umwelt und Atemwegserkrankungen beim Schwein. VI. Internationales Leipziger Tierhygiene Symposium (11-14 November, 1986) Sammelband der Vorträge, 1986. 51-72.

37. Rafai P. - Ballásch A. - Frenyó V. L. - Fodor É.: A mikroklíma hatása a maternális immunoglobulinok eliminálódására borjakban, *Magy. Állatorv. Lapja*, 1987. 42. 4. 215-219.
38. Rafai P. - Tuboly S. - Bíró H. - Jakab L. - Molnár L.: Effects of lasting ACTH treatment on the defence mechanisms of pigs. *Environment and animal health. Proceedings of the 6th International Congress on Animal Hygiene*, 14-17 June, 1988. Skara, Sweden
39. Rafai P. - Bíró H. - Tuboly S. - Jakab L. - Papp Z. - Molnár L.: A takarmány szelén, E- és B₂-vitamin-kiegészítésének hatása a növendék sertések immunreakciójára és a kísérletes *Treponema hyodysenteriae*-fertőzés eredményességére. I. Irodalmi áttekintés. *Magy. Állatorv. lapja*, 1988. 43. 599-602.
40. Rafai P. - Tuboly S. - Bíró H. - Jakab L. - Papp Z. - Molnár L.: A takarmány szelén-, E- és B₂-vitamin-kiegészítésének hatása a növendék sertések immun-reakciójára és a kísérletes *Treponema hyodysenteriae*-fertőzés eredményességére. II. A takarmány-kiegészítés hatása egyes humorális és celluláris immunparaméterekre. *Magy. Állatorv. lapja*, 1988. 43. 747-754.
41. Rafai P. - Tuboly S. - Jakab L. - Glávits R. - Molnár L. - Papp Z. - Bíró H.: A tartós ACTH-kezelés hatása a növendék sertések védekező mechanizmusaira. I. Az ACTH-kezelés hatása a humorális immunválaszra és néhány celluláris immunparaméterre, *Magy. Állatorv. Lapja*, 1988. 43. 683-689.
42. Rafai P. - Molnár L. - Glávits R. - Tuboly S. - Bíró H. - Jakab L. - Papp Z.: A takarmány szelén-, E- és B₂-vitamin kiegészítésének hatása a növendék sertések immunreakciójára és a kísérletes *Treponema hyodysenteriae*-fertőzés eredményességére. III. A takarmánykiegészítés hatása a kísérletes *Treponema hyodysenteriae* fertőzés eredményességére, *Magy. Állatorv. Lapja*, 1989. 44. 1. 37-41.
43. Rafai P. - Tuboly S. - Túry E.: A T-2 fuzáriotoxin hatása a növendék sertések mellékvesekéreg-működésére és egyes immunparamétereire. *Magy. Állatorv. Lapja*, 1989. 44. 299-303.
44. Rafai P. - Kovács F. - Tuboly S. - Bíró H.: Effect of environmental factors on humoral and cell mediated immune parameters of growing pigs. *World Review of Animal Production*, 1991. XXVI. 9-16.
45. Rafai P.: Egyes környezeti tényezők hatása a növendék sertések humorális és sejtközvetítette immunitására. *Állattenyésztés és Takarmányozás*, 1991. 40. 19-25.
46. Rafai P.: *Állatorvosi alkalmazott etológia*. I. kötet *Állatorvostudományi Egyetem*, Budapest, 1993. p. 1-97.
47. Rafai P. - Bata Á. - Ványi A. - Papp Z. - Brydl E. - Jakab L. - Tuboly S. - Túry E.: Effects of various levels of T-2 toxin on the clinical status, performance and metabolism of growing pigs, *The Veterinary Record*, 1995. 136. 485-489.
48. Rafai P. - Tuboly S. - Bata Á. - Tilly P. - Ványi A. - Papp Z. - Jakab L. - Túry E.: Effect of various levels of T-2 toxin on the immune system of growing pigs. *The Veterinary Record*, 1995. 136. 511-514.
49. Rafai P. - Bata Á. - Ványi A. - Papp Z. - Brydl E. - Jakab L. - Tuboly S. - Túry E.: A takarmány különböző T-2 toxinkoncentrációinak hatása a növendék sertésekre. Klinikai megfigyelések és termelési paraméterek. *Magy. Állatorv. Lapja*, 1995. 50. 682-684.
50. Rafai P. - Tuboly S. - Bata Á. - Ványi A. - Papp Z. - Brydl E. - Jakab L. - Túry E.: A takarmány különböző T-2 koncentrációinak hatása a növendék sertésekre. Humorális és celluláris immunválasz. *Magy. Állatorv. Lapja*, 1995. 50. 684-686.
51. Rafai P. - Mészáros J.: Az (S)EUROP húsminősítés és kapcsolt rendszerei. Az MTA Állatorvos-tudományi Bizottsága állásfoglalása. A Magyar Tudományos Akadémia

- Agrártudományok Osztályának Tájékoztatója, szerk. Kovács F., Akadémiai Kiadó, Budapest, 1995. 276-284.
52. Rafai P. – Mészáros J.: Az (S)EUROP húsminősítés és kapcsolt rendszerei. *Magy. Állatorv. Lapja*, 1996. 51. 102-107.
  53. Rafai P.: Sertés állomány-egészségtan. Jegyzet. Állatorvost-tudományi Egyetem, Budapest, 1996. p. 1-220.
  54. Rafai P.: Termelésorientáltan tervezhető, komplex állategészségügyi programok. *Magy. Állatorv. Lapja*, 1997. 119. 657-662.
  55. Rafai P. - Mészáros J.: A mikotoxin helyzet Magyarországon. Az MTA Állatorvos-tudományi Bizottságának állásfoglalása, *Magy. Állatorv. Lapja*, 1998. 120. (8). 501-504.
  56. Rafai P.: A toxinszennyezés előfordulása és jelentősége Magyarországon. in: *Mikotoxinok a táplálékláncban*. Szerk.: Kovács F., MTA Agrártudományok Osztálya, Budapest, 1998. 78-111.
  57. Rafai P. (1999): Állatorvosi alkalmazott etológia. Második átdolgozott és bővített kiadás. Állatorvos-tudományi Egyetem, Budapest, p. 1-212.
  58. Rafai P.: A takarmány alapanyagok mikotoxin szennyezettsége, *Magyar Tudomány*, 1999. 395-402.
  59. Rafai P.: A mikotoxinok hazai előfordulása, a károk csökkentésének lehetőségei, *Közgyűlési előadások*, 1998. Szerk. Glatz F., Magyar Tudományos Akadémia, 1999. I. kötet. 155-162.
  60. Rafai P. - Bata Á. - Jakab L. - Ványi A.: Evaluation of mycotoxin contaminated cereals for their use in animal feeds in Hungary, *Food Additives and Contaminants*, 2000. 17. 799-808.
  61. Rafai P.: Termelés orientált környezet-életteni vizsgálatok. Akadémiai Doktori Értekezés. Budapest, 2001.
  62. Rafai P. - Pettersson, H. - Bata Á. - Papp Z. - Glávits R. - Tuboly S. - Ványi A. - Soós P.: Effect of dietary T-2 fusariotoxin concentrations on the health and production of white pekin duck broilers, *Poultry Sci.*, 2000. 79. 1548-1556.
  63. Rafai Pál: Állathigiénia, Agroinform Kiadó, Budapest 2003. p.1-343.
  64. Rafai Pál – Brydl Endre – Nagy Gyula: A sertés-, a szarvasmarha- és a házi tyúktartás higiénája és állomány-egészségtana, Agroinform kiadó, Budapest, 2003. p. 1-423.
  65. Szabó J. - Ribiczeyné Szabó P. - Rafai P.: A pancreas-hidrolázok aktivitásának vizsgálata különböző környezeti hőmérsékleten tartott sertésekben, *Magy. Állatorv. Lapja*, 1976. 31. 5. 325-328.
  66. Túry E. - Rafai P. - Tuboly S.: A T-2 fuzáriotoxin hatása a sertés lymphoid szöveteire és egyes szerveire, *Magy. Állatorv. Lapja*, 1989. 44. 305-311.
  67. Túry E. - Tuboly S. - Rafai P.: Efectos de fusariotoxina T-2 sobre los tejidos linfoides y otros organos en cerdo, Programa XII Congreso Panamericano de ciencias Veterinarias 31 de Julio al 4 de Agosto de 1990, Palacido de las Convenciones La Habana, Cuba, 1990. 92.